

בעיקבות צו-על-תנאי של בג"צ באו מודדים ונציגי המימשל הצבאי לשטח

בוקר אחר, כשהתעוררו כפריי סלפית, התפלאו למצוא, במעלה הגיבעה, שכר נים חדשים, שנראו כעומדים להשתלט על האדמה.

הכפריים הנדהמים פנו לראש-המועצה, חסן אל-זיור, וזה ישב וכתב מיכתבים לעזר וייצמן, בנימין בן-אלעזר וקורט ולדהיים. בינתיים, בעוד כולם ממתנים להשבות, שהתממהה, הלכו השכנים והתמקמו בשטח. כשהפך המקום צר עליהם, ביקשו להתרחב. המקום היחידי שאליו יכלו להגיע היו האדמות החקלאיות בסביבה, שהיו שייכות לתושבים הערביים של סלפית, סקאקא ומרודה, השוכנים דרומית-מערבית לשכם. ביום החמישי האחרון, שנה וחצי אחרי תחילת הפרשה, הגיעו למקום נציגי המימשל של הצבאי, איש הפרקליטות-הצבאית, מודדים ערביים ועורך-הדין, נציגם של העותרים נגד השתלטות מדינת ישראל על אדמותיהם.

המיפגש זומן על-ידי בית-הדין המישפט הר עילון, שאליו פנו בתחילת החודש כפריים, תושבי סלפית, שביקשו להפסיק את עבר דות הרחבת שיטחי אריאל. בית-הדין המישפט העילון הוציא צו-על-תנאי להפסקת פעולות הגידור, עד אשר תתברר עתירתם של התושבים.

אל בניין המועצה זומנו כל התושבים שבידיהם מיסמכים רישמיים על ניכסי הקרקעות. רב-סרן אבי, סגן מושל טולי כרם, הגיע למקום, כשעימו רב-סרן אמנון, סגן מרסל, עוזר היועץ-המישפטי של השטחים ושאל, האפוסטרופוס על הקרקעות באזור טולי-כרם, אחרי שיחה קצרה עם אל-זיור ועורך-הדין עבד אל-עסלי, הם פנו לשטח, ביקשו מכל עותר, שיש בידיו רישום מדוייק, שיבוא יחד איתם ויחד יסמנו את הקרקעות הפרטיות במפה שה ביאו עימם.

הכפריים הגיעו כשהם רכובים על חמור רים ועימם ילדיהם ובני ביתם. הרישום החל בשעה שתיים בצהריים, שעת-ימים אחרי שהתחילו במשימה והספיקו לרשום שלושה עותרים, הודיע להם מרואן, המודד הצעיר תושב חלחול, שהוא עובד שעות

העצים הם ילדי!

עומד סגן מרסל, עוזר היועץ המישפטי של מודדים ערביים ונציגי המימשל הצבאי לשטח.

קרקע עם גפנים, זיתים ותאנים, אני עובד מהבוקר עד הלילה. האדמה לא טובה". את אדמתו הפקיעה המדינה לצורך החובת התנחלות אריאל, הוא פנה בעתירה לבית-הדין המישפט העילון.

ומעולם לא היתה, לראש-המועצה מפה של האיזור, "לא רצו לתת לו", אומר עורך-הדין הצעיר, "פנינו לנציגת המדינה, טענתנו היתה שלא יתכן שאם רוצים אדמה לא יראו לבעלי האדמה את הרישומים במפות. אתם טוענים שלעותרים שלנו אין קשר עם העניין ויחד עם זה לא נותנים להם מפות". הפתרון היה מאולתר. עסלי נסע לתל-אביב ופנה למחלקת-המדידות. הוא ביקש מפה וקיבל אותה מבלי שישאלו אותו למה הוא נזקק לה. חסן אל-זיור הגדיל את המפה והתחיל ברישומים מאולתרים של שיטחי הקרקעות הפרטיים.

בסלפית 5000 נפש, "פעם היתה זאת עיר גדולה". אומר בחור צעיר באנחה, "אבל כולם הלכו לעבוד במירפץ. פה אין מה לעשות. האדמה קשה לעבודה. עובדים הרבה ולא מקבלים הרבה. כל מי שיכול לנסוע עוזב. בקיץ כולם באים לבקר. אז הכל טוב".

ברחובות המאולתרים של סלפית מסתור במים אנשים מהוריהם. חלקם יושבים על כסאות שהוצאו מהבתים אל הרחוב, חלקם מתהלכים כשראשם שפוף.

חסן מאדי הוא בן 23, לאביו בן 70 יש שטח קרקע קטן. הם מגדלים ענבים, זיתים ותאנים. ארבעת אחיו של חסן עובדי דים בשדה. "העבודה קשה, הרבה עבודה, אין הרבה כסף מזה. בקושי מצליחים להביא אוכל הביתה. עכשיו מה יהיה? נשאיר את הילדים רעבים? רוצים לקחת לנו את כל האדמה. לא משאירים כלום. איך זה?"

מחמד עיסא הוא בן 50. פניו נראות זקנות מאד ועייפות. הוא הגיע למקום הרישום כשהוא לבוש בגד ערבי חדש, ולראשו כפיה לבנה וצחה. הוא היה בין הראשונים שמדדו את שטח האדמה שלהם. "אתמול", סיפר בכאב עצור, "שמו את הברזלים עד למטה, עד הכביש. היום פיתאום אין כבר ברזלים. הם הוציאו אותם מכאן ושמו אותם למעלה, בתבילות. כאילו לא היה כאן כלום. למה הם עושים את זה? למה היום זה ככה ומחר יהיה עובדה אחר? היתיים שלי זה כמו ילד קטן. מגדל אותם בקושי. עבודה קשה, ואחרי-כך באים ולוקחים את הילד הזה ממני. למה? כבר הרבה שנים המישפחה שלי עובדת. סבא וסבא של סבא שלי. למה עכשיו אני שאר בלי כלום. ממה אנחנו נחיה? לאן נלך?"

פטילה קורן

העתקים, מיספרי רישום המיבנים והקרר קעות. הוצא צו-ביניים המורה על הפסקת עבודות הגידור בשטחים המופקעים. ביני-תיים הופחת מיספר הדוגמים המופקעים והגיע ל-3200.

חג' חוסיין הוא אחד מבעלי הקרקע. על האדמות שלו הוא מגדל חיטה ושעורה. בשדות הוא מסתובב, כשלאש כובע שחור רחב-שוליים ועליו סרט רחב. "רוב שיטחי הקרקע של הגדה", הוא מסביר בסבלנות לכל מי שפונה אליו, "לא מסומנים על פי החוק, כלומר, אין רישומים בטאבו. בשנת 1933 באו נציגי המימשל הבריטי, והחליטו על רישום ומדידה של קרקעות. עד אז כל אחד ידע שהקרקע שלו היא מהעץ הזה עד לעץ ההוא. אי ממוסטאפה עד חג'א, אותם שמדדו את הקרקע היו אנשים שלנו. מכל מה שהם מצאו הם רשמו רק מחצית, כדי שישלמו פחות מיסים. אבא שלי אמר שיש לו שטח הכולל בערך 25 דונם. רשמו לו שניים-עשר וחצי, שישלם פחות. עכשיו אני מסתבך עם העניין".

לכפריים לא היו ניירות על נכסיהם. כשהגיעה העת שבה נתבקשו להציג עורר יות, הם נתקלו בבעיה. הפיתרון היה עקיף. הם פנו למישרדי מס-רכוש, וביקשו את הפרטים על קרקעותיהם: שטח, סוג אדמה וצורת הניבוי, לפיהם שולמו המיסים. "באחזקה היו בעיות", אומר ראש-המועצה. "את כל אחד הריצו כמה פעמים. לא רצו לתת ניירות. אמרו שאין, אמרו שישלחו. בסוף לא היתה ברירה. מדי פעם נותנים עוד ועוד ניירות. בינתיים היו שלושה מחזוריים: 13, 16, 18. בדרך יש עוד כמה עשרות. רק מסלפית נגיע למאה וחמישים בערך. גם בכפרים מסביב מתחילים לחשוב על העניין 'ברצינות'".

לאן נלך?!

שני עורכי-הדין התחילו במשימה המישפטית שלהם. הם פנו לשני אנשי צבא במילואים, מאיר פעיל ומתי פלד. אלה נתנו חוות-ידע ששללו את טיעונו של אריק שרון שהתיישבות אריאל נחוצה מדי-חינה ביטחונית. עסלי מתכוון לפנות בעתיד למאיר עמית, חיים בר-לב ויהושפט הרכבי. טענתו העיקרית של עסלי היא שאין

רב-סרן אבי (משמאל) באמצע עבד אל-עסלי ומימין סגן מרסל, אבי משמש סגן מושל טולי-כרם. מסתבר שהוא חביב על אנשי סלפית שהכירו אותו מאירועים קודמים. "אנחנו לא נגדו", אמרו, "לא נעים לנו".

סגן המושל

קין, ואחרי שתיים וחצי אין לו כל כוונות להמשיך. נציגי המימשל שהתכוונו לסיים את העבודה — רישום 47 עותרים — בו ביום, התאכזבו וחזרו. הם הבטיחו שיבואו למחרת היום צוות של מודדים יהודים, כדי "שלא תהיה בעיה עם שעות הקיץ". אמר רב-סרן אבי בכעס.

הפרשה התחילה לפני שנה ו- חצי, מספר ראש-המועצה. באו אנשים מהמימשל, מדדו, הסתובבו ולקחו 5000 דונם אדמות של סלפית. כפר-הארס ומרדה. בנו על זה מקום שקוראים לו אריאל. לפני כמה שבועות באו אלי בוקר, אחד אנשים מהמימשל, והודיעו לי שיש צו הפקעה ל-3500 דונם השייכים לשלושה

הפרשה התחילה לפני שנה ו- חצי, מספר ראש-המועצה. באו אנשים מהמימשל, מדדו, הסתובבו ולקחו 5000 דונם אדמות של סלפית. כפר-הארס ומרדה. בנו על זה מקום שקוראים לו אריאל. לפני כמה שבועות באו אלי בוקר, אחד אנשים מהמימשל, והודיעו לי שיש צו הפקעה ל-3500 דונם השייכים לשלושה